

Štatistické funkcie

súčet a priemer

Čo je vzorec?

Adresa bunky je jej názov podľa stĺpca a riadku, v ktorom leží.

Napr. na obr. vpravo je číslo 5 v bunke s adresou J3 a slovo počet v bunke J2.

	J
1	
2	počet
3	5

Zápis nejakého výpočtu nazývame **vzorec**.

Vzorec vždy začína symbolom = (rovná sa). Jeho výhodou je, že po zmene hodnôt v bunkách, ktoré vzorec používa, sa výsledok **automaticky prepočíta**.

Porovnajme si to s bežným výpočtom na obrázku.

V bunke **D5** je výpočet zapísaný konkrétne $5 + 7$, v bunke **F5** pomocou relatívnej adresy – teda odkazom na bunky, v ktorých sú čísla 5 (D2) a 7 (E2).

	D	E	F	G
	1. číslo	2. číslo		
	5	7		
	Sčítanie bežným spôsobom		Sčítanie pomocou vzorca	
	=5+7		=D2+E2	

Teraz zmeníme čísla na 8 a 15. Čo sa stane ukazuje obrázok.

Kým sčítanie bežným spôsobom zostalo bez zmeny – hodnota je 12 – oproti tomu sčítanie pomocou **relatívnej adresy** ukazuje správnu hodnotu. Aj v bunke **D5** vieme nastaviť správne číslo, ale to by sme museli vzorec zase prepisovať. Z toho vyplýva výhoda používania vzorcov pomocou relatívneho odkazu

	D	E	F	G
	1. číslo	2. číslo		
	8	15		
	Sčítanie bežným spôsobom		Sčítanie pomocou vzorca	
	12		23	

V programe Excel používame iný spôsob zápisu niektorých matematických operácií, ako sme v matematike zvyknutí. Správne použitie ukazuje tabuľka.

Ako zapisujeme operácie v Exceli			
Súčet	Rozdiel	Súčin	Podiel
+	-	*	/

Úloha 1:

Teraz si dajme za úlohu počítať obvod trojuholníka.

(1) Potrebujeme vedieť ako sa počíta. Je to $o = a + b + c$. V Exceli nepíšeme ľavú časť rovnice, ale začneme s rovná sa.

	A	B	C	D	E	F	G
1							
2							
3		Strany trojuholníka				Obvod trojuholníka	
4		a	b	c		=	
5		3	5	6			

Znamená to, že teraz stačí napísať za rovná sa $= a + b + c$? Nie.

My nechceme spočítať tri „písmená“, ale to čo tieto písmená predstavujú – teda tri číselné hodnoty troch strán trojuholníka. Pozrime sa pozorne do tabuľky. Strana **a** má hodnotu **3** a tá je v bunke **B5**. Strana **b** má hodnotu **5** v bunke **C5** a strana **c** má hodnotu **6** v bunke **D5**.

(2) Vzorec môžeme zapísať tak, že: striedavo klikáme na bunky, kde sú hodnoty a dopĺňame znamienka + alebo odkaz na bunky napíšeme ručne

Výsledok vidíme napísaný v tvare: $= B5 + C5 + D5$

Strany trojuholníka			Obvod trojuholníka
a	b	c	=B5+C5+D5
3	5	6	

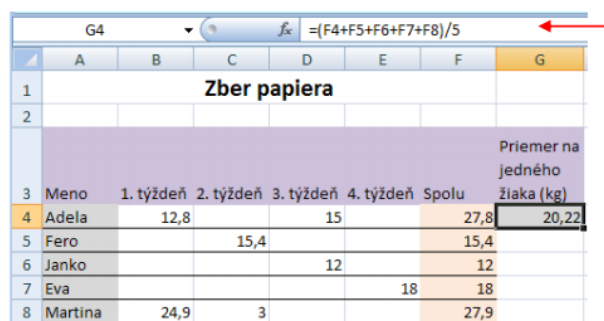
Po stlačení sa objaví výsledok, teda hodnota obvodu na obr.3C.

Strany trojuholníka			Obvod trojuholníka
a	b	c	14
3	5	6	

Úloha 2:

Na obrázku vidíme tabuľku zberu papiera. Našou úlohou je vypočítať **priemerne koľko kg** papiera nazbierali piati uvedení žiaci.

Aritmetický priemer počítame ako súčet všetkých hodnôt, ktorý delíme ich počtom.

	A	B	C	D	E	F	G
1	Zber papiera						
2							
3	Meno	1. týždeň	2. týždeň	3. týždeň	4. týždeň	Spolu	Priemer na jedného žiaka (kg)
4	Adela	12,8		15		27,8	20,22
5	Fero		15,4			15,4	
6	Janko			12		12	
7	Eva				18	18	
8	Martina	24,9	3			27,9	

Hodnoty, ktoré máme spočítať sú v stĺpčeku Spolu, teda F4, F5, F6, F7, F8. Keďže deliť máme celý súčet, v tomto prípade musíme súčet uzavrieť do zátvorky.

Ide o päť detí, preto budeme deliť číslom 5. Na obr.4 je výsledná hodnota v bunke G4 a **na riadku** vzorcov správny vzorec.